

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДИГИТАЛНИ СВИЈЕТ

РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
Четврти	1	36

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- развијање стечених дигиталних компетенција код ученика;
- усвајање вјештина, навика и знања о безбједној комуникацији у дигиталном окружењу;
- развијање алгоритамског начина размишљања.
- развијање способности за аргументовано изношење мишљења, активно слушање и учешће у раду.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- усвајање основних знања о коришћењу програма синтетизатора говора
- развијање вјештина кориштења синтетизатора говора
- оспособљавање ученика за препознавање и коришћење примјерених садржаја;
- препознавање дигиталног насиља и начина како га превладати;
- развијање свијести о рационалном коришћењу дигиталних уређаја;
- оспособљавање ученика за рјешавање логичких задатака чије рјешење може да захтијева гранање;
- оспособљавање ученика за анализу, уочавање и исправљање грешака у рјешењима логичких задатака;
- упознавање ученика са основним елементима одабраног визуелног програмског језика и програмирања кроз игру;
- развијање креативности кроз алгоритамски начин размишљања и његову примјену у рјешавању проблема из свакодневног живота; - јачање самопоуздања у рјешавању проблемских ситуација.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Ред. бр.	Теме	Оквирни број часова
1.	Оперативни систем и синтетизатор говора	10
2.	Дигитално друштво	14
3.	Безбједно кориштење дигиталних уређаја	8
4.	Алгоритамски начин размишљања	4
	Укупно	

ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Наставна тема 1: Оперативни систем и синтетизатор говора (10 часова)

Посебни циљеви:

- стицање основних знања о оперативном систему;
- стицање основних знања о синтетизатору говора ;
- стицање вјештина за правилну употребу синтетизатора говора за орјентацију на екрану;
- стицање вјештина и знања о правилној употреби тастатуре у циљу кретања и орјентације на рачунару.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ

САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Ученик ће: - препознати радну површину, функцију старт менија и начин приступа иконама; - знати покренути програм преко иконе и стартног менија; - препознаје могућност употребе синтетизатора говора за рад на рачунару - знати приступити подешавањима синтетизатора говора - користити синтетизатор говора да би се кретао кроз оперативни систем; - употребљавати основне команде и пречица за основне операције у говорном софтверу ; - користити говорни софтвер како би се сналазио на радној површини монитора - покретати програм преко иконе и стартног менија; - знати основне радње са прозорима; - препозна основне елементе прозора Windows програма и креће се по њима	Оперативни систем Кретање кроз оперативни ситем Радна површина, иконе и елементи стартног менија. Синтетизатор говора Отварање програма преко иконе и стартног менија; Рад са прозорима; Елементи прозора програма и кретање по прозору.

Наставна тема 2: Дигитално друштво (14 часова)

Посебни циљеви:

- усвајање основних знања о коришћењу програма за уређивање текста;
- развијање вјештина уређивања текста у програму;
- оспособљавање ученика за претраживање интернета уз правилан одабир кључних ријечи;

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик ће: - препознати иконицу за унос и уређивање текста (Word); - уз помоћ синтетизатора говора приступити програму за унос и уређивање текста; - уз помоћ синтетизатора говора правилно уносити текст - користити тастатуру (курсор, велика и мала слова, тастер CapsLk, Shift, размакница, ентер, тастер за брисање, бројеви, математички знаци, заграде) - бирати, копирати, исијецати, премјештати, лијепити и брисати текст и његове дијелове; - форматирати текст (изабере фонт, прмијени величину фонта, поравна,	Функција и покретање програма; Елементи програмског прозора текстуалног процесора; Избор и наглашавање писма; Кориговање и поравнање текста; Унос симбола у документ; Исијецање, копирање, премјештање и лијепљење текста; Постављање и уклањање тачака за набрајање; Чување докумената; Отварање, преглед и измјене на документу; Преглед прије штампања и штампање. Правилан одабир кључних ријечи и тражење информација

истакне и подвуче текст и користити курзив); - кориговати урађени текст; - користити одговарајуће пречице за форматирање текста - уносити неопходне симболе и тачке за набрајање у документу; - познаје подешавање основних параметара документа; - сачува, отвори и штампа документ - самостално или уз помоћ преузети, уредити и послати креирани документ на одобреној платформи; - препознати иконице прегледача и претраживача; - препознати и уз помоћ наставника издвоји кључне ријечи за претрагу одређеног садржаја за учење на интернету;	

Наставна тема 3: Безбједно кориштење дигиталних уређаја (8 часова)

Посебни циљеви:

- овладавање правилима примјерене комуникације у дигиталном свијету;
- оспособљавање ученика за препознавање и коришћење примјерених садржаја;
- препознавање дигиталног насиља и начина како га превладати;
- развијање свијести о рационалном коришћењу дигиталних уређаја.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик ће: - навести елементе дигиталних трагова; - објаснити појам дигиталног угледа (без дефинисања); - примијенити елементе примјерене комуникације са другом или наставником; - користити правописна правила и језичке норме у дигиталној комуникацији; - анализирати на основу чега се формира позитивна или негативна слика о некоме; - препознати Пеги ознаку; - пронаћи и користити дигиталне садржаје примјерене свом узрасту	Примјерена комуникација као основ дигиталног угледа Примјереност дигиталних садржаја узрасту ученика и Пеги ознаке Дигитално насиље Организација времена при коришћењу дигиталних уређаја

Наставна тема 4: Алгоритамски начин размишљања (4 часа)

Посебни циљеви:

- оспособљавање ученика за рјешавање логичких задатака чије рјешење може да захтијева гранање;
- оспособљавање ученика за анализу, уочавање и исправљање грешака у рјешењима логичких задатака;
- упознавање ученика са основним елементима одабраног визуелног програмског језика и програмирања кроз игру;
- развијање креативности кроз алгоритамски начин размишљања и његову примјену у рјешавању проблема из свакодневног живота;

- јачање самопоуздања у рјешавању проблемских ситуација	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик ће: - именовати ситуације у свакодневном животу гдје препознаје алгоритам са корацима који се понављају; - осмислити алгоритам са корацима који се понављају; - уочити и исправити грешку у алгоритму који садржи понављање; - именовати ситуације у свакодневном животу гдје препознаје алгоритам са корацима који се гранају; - осмислити алгоритам са корацима који се гранају; - уочити и исправити грешку у алгоритму који садржи гранање;	Алгоритми са корацима који се понављају Алгоритми са корацима који се гранају
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА	
Корелацију је могуће извршити са више наставних предмета у односу на избор учитеља током приреме за реализацију теме. Примјер: српски језик :причање, именовање, поздрављање, описивање годишњих доба, облачење у различитим годишњим добима. Богаћење ријечника и способности изражавања. математика (предмети у простору и односи међу њима,).	
НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА	
- Кроз сарадњу са Ресурсним центрима благовремено одговорити на индивидуалне потребе ученика које ће се у наставном процесу уочити. - Кроз сарадњу са ресурсним центром могуће је добити подршку у виду одговарајућих приручника, чијом би употребом било могуће олакшати савладавање наставе информатике за слијепе ученике. - Приликом извођења наставе у највећој могућој мјери користи очигледна наставна средства, погодна за тактилно кориштење и манипулисање, рељефне облике и тродимензионалне моделе, макете. - Ослањати се на чуло слуха те материјале који су погодни за припрему у аудио облику тако и имплементирати. - Дидактичка средства која се користе у настави прилагодити претходном сазнању ученика, те његовом примарном каналу учења било да је чуло додира или слуха. - Омогућити ученику додатну подршку по питању времена у ситуацијама када се нови садржаји усвајају или када се провјерава усвојено знање или вјештина. - Демонстрацију активности требало би да прати што опширнији вербални опис како би ученик стекао што јаснију представу на који начин да изврши очекивану активност. При демонстрирању кад год је могуће користите стварни предмет о којем говорите, а затим рељеф, цртеж или слику. При демонстрацији покрета и радњи ученик с оштећењем вида треба бити модел. Демонстрирани предмет дати ученику у руке уз додатно говорно појашњење и довољно времена за перцепцију осталим осјетилима. При демонстрацији слику описати и објаснити у цјелини, а затим поједине дијелове. - Прије гледања дијапозитива, филма, потребно је усмено објаснити ученика о садржају који ће се приказивати. - Карте, шеме, дијаграми, таблице и скица за ученика с оштећењем вида требају бити индивидуалне.	

- Пожељно је ученике из одјељења довести у прилику да у пару изводе активности са учеником оштећеног вида, како би се ученик оштећеног вида што више ослободио у интеракцији са вршњацима и потражио њихову подршку када је потребно.
- Код обраде садржаја из области оријентација у простору најбоље би било што више времена провести с учеником у шетњи, а ту прилику искористити да се ученик боље научи кретати уз помоћ пратиоца, али и уз помоћ бијелог штапа; макета мјеста, појединих насеља и зграда, рељеф околине.
- Уколико наставник не посједује макету мјеста, неопходно је прибјећи импровизацији у оквиру постојећих наставних средстава и дидактичког материјала како би ученици донекле имали представе о области коју обрађују, природна средства (биљке и животиње), модели биљака и животиња , рељефни цртежи, Брајева машина.
- У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују.
- Приликом обраде садржаја из медија и комуникације потребно је да рачунари на коме се одржава настава и на коме се ученици оспособљавају за кориштење рачунара, буде опремљена неким од говорних софтвера (читача екрана) за слијепа лица. То подразумјева говорне софтвере као што су: JOWS, NWDA, синтетизатор говора (AnReader), ABBYY FineReader, или неке друге софтвере који омогућавају рад овој популацији ученика.